

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет психології

Кафедра клінічної та реабілітаційної психології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи профорієнтації та самореалізації особистості

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма «Психологія»

Спеціальність 053 Психологія

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від 1 вересня 2023р.

м. Івано-Франківськ – 2023

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Політика навчальної дисципліни
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Основи профорієнтації та самореалізації особистості
Освітня програма	Психологія
Спеціальність	053 Психологія
Галузь знань	05 Соціальні і поведінкові науки
Освітній рівень	Перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	Вибіркова
Курс / семестр	2/3
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 12 год. Семінарські заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pro/
2. Опис дисципліни	
Анотація до курсу	<p>Предметом вивчення навчальної дисципліни «Основи профорієнтації та самореалізації особистості» є особливості профорієнтаційної діяльності практичного психолога, її основні напрями, що поглиблює уявлення студентів про чинники професійного самовизначення особистості, механізми формування мотивів вибору професії, особливості професійного відбору та добору, особливості профадаптації; загальні психологічні засади професійного становлення і розвитку особистості як суб'єкта самореалізації; класифікацію професій; основні методи та форми профорієнтаційної та профдіагностичної консультації діяльності практичного психолога в освітніх закладах. Дисципліна поєднує теоретичні та прикладні аспекти таких галузей знань як «Загальна психологія», «Вікова психологія», «Соціальна психологія», «Психологія особистості», «Психологія управління», «Психодіагностика», «Психологічне консультування».</p>
Мета та завдання курсу	<p>Метою курсу є отримання знань, умінь, навичок, які сприяють організації продуктивної роботи практичного психолога; засвоєння студентами фактів, механізмів, структури, теорії, принципів, законів, закономірностей процесу професійного самовизначення особистості, а також опрацювання певних навичок для їх використання на практиці.</p> <p>Завдання курсу сформулювати у студентів цілісний підхід щодо розуміння загальних теоретичних і методологічних засад профорієнтації. Сформулювати професійно важливі вміння застосовувати одержані знання під час проведення профорієнтаційної та профдіагностичної консультації з метою надання психологічної допомоги особистості у її професійному самовизначенні, самореалізації, у будь-який період її професійного становлення або переживання будь-яких професійних криз.</p>

<p>Компетентності</p>	<p>Інтегральна компетентність: Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології та професійної підготовки у процесі навчання, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>Загальні компетентності :</p> <p>ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК9. Здатність працювати у команді.</p> <p>ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов’язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні, знання юридичних та морально-етичних нормативно-регулятивних засад професійної діяльності психолога і готовність неухильно дотримуватись.</p> <p>Спеціальні компетентності:</p> <p>СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.</p> <p>СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.</p> <p>СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.</p> <p>СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну відповідно до запиту.</p> <p>СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.</p>
<p>Програмні результати навчання</p>	<p>ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.</p> <p>ПР5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технологій психологічної допомоги.</p> <p>ПР8. Презентувати результати власних досліджень усно/письмово для фахівців і нефахівців.</p> <p>ПР12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.</p> <p>ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.</p>

3. Структура курсу

№ з/п	Тема	Результати навчання	Завдання
1	<p>Змістовий модуль I. Загальні засади профорієнтації і саморегуляції особистості Тема 1 : Вступ до професійної орієнтації <i>(Лекція – 2 год, практичне / семінарське заняття - 2 год.)</i></p> <p>План 1. Об’єкт, предмет та завдання профорієнтації. 2. Основні підходи і функції профорієнтації. 3. Основні методологічні засади профорієнтації. 4.Характеристика структури та основних напрямків профорієнтаційної роботи. 4. Історія розвитку профорієнтації</p>	<p>ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел. ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.</p>	<p>1. Опрацювати питання практичного заняття та основні поняття теми, рекомендовану літературу. 2. Дискусія «Доросле життя як майбутня особиста перспектива кожної особистості». 3.<i>Практичне завдання:</i> *Проаналізуйте основні напрями профорієнтації і визначте до кожного з них завдання і методи роботи практичного психолога. * Проаналізуйте структурні компоненти профорієнтації.Визначте ключові стратегії організації професійної допомоги в професійному самовизначенні особистості. 4.Опитувальник ДДО (Є.О.Клімова). 5.Словник психологічних термінів.</p>
	<p>ТЕМА 2: Особливості організації профорієнтаційної роботи зі школярами. <i>(Практичне / семінарське заняття - 2 год.)</i></p> <p>План 1. Особливості організації профорієнтаційної роботи в сучасній українській школі. 2. Етапи профорієнтаційної роботи у школі. 3. Форми і методи профорієнтаційної роботи у школі. 4. Навчально-методичний кабінет профорієнтації. Особливості організації профільного навчання у старшій школі. 5. Професійна освіта та виховання.</p>	<p>ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел. ПР5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести,опитувальники,проективні методики тощо) психологічного дослідження та технологій психологічної допомоги. ПР8. Презентувати результати власних досліджень усно/письмово для фахівців і нефахівців. ПР12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.</p>	<p>1. Опрацювати питання практичного заняття та основні поняття теми, рекомендовану літературу. Завдання для самостійної роботи: 1.Психологічні основи проведення профорієнтаційної роботи в школі. Психотехнологія профконсультаційної бесіди. 2. Особливості профорієнтаційної роботи з дітьми старшого шкільного віку. 3. Підібрати та завантажити в окрему папку методики : діагностики вивчення професійних інтересів і професійних намірів учнів; дослідження особливостей розвитку психофізіологічних функцій учнів; методики вивчення індивідуально-психофізіологічних особливостей особистості під час вибору професії. Студенти вантажать виконану підбірку методик викладачу на спільний Google-диск з підписом. Провести анкетування «Вивчення інтересів і схильностей учня», Методика «Карта</p>

			інтересів». Оформлені протоколи тависновок дослідження студенти вантажать викладачу на спільний Google-диск з підписом 4. Скласти орієнтовану програму курсу для учнів 8-9 класів загальноосвітніх шкіл. Презентація на семінарському занятті. 4. Словник психологічних термінів.
	<p>ТЕМА 3: Професійна діагностика. (Лекція – 2 год, практичне / семінарське заняття - 2 год.)</p> <p>План</p> <p>1. Предмет та завдання професійної діагностики.</p> <p>2. Методи психодіагностики та їх класифікація.</p> <p>3. Система методів професійної орієнтації.</p> <p>4. Групи профорієнтаційних методів. Інформаційно-довідкові, освітні методи. Діагностичні методи. Методи морально-емоційної підтримки. Методи прийняття рішень та побудови перспектив професійного розвитку особистості.</p>	<p>ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.</p> <p>ПР5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технологій психологічної допомоги.</p> <p>ПР8. Презентувати результати власних досліджень усно/письмово для фахівців і нефахівців.</p> <p>ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.</p>	<p>1. Опрацювати питання практичного заняття та основні поняття теми, рекомендовану літературу.</p> <p>2. Звіти дослідницьких груп студентів та захист підібраних комплексних методик професійної діагностики підлітків. Студенти вантажать виконану підбірку методик викладачу на спільний Google-диск з підписом.</p> <p>3. Словник психологічних термінів.</p>
	<p>ТЕМА 4: Професійне консультування. (Практичне / семінарське заняття - 2 год.)</p> <p>План</p> <p>1. Предмет та завдання професійної консультації.</p> <p>2. Методологічні принципи профконсультації.</p> <p>3. Основні види, напрями та форми організації професійного консультування.</p> <p>4. Психотехнології профконсультування.</p>	<p>ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.</p> <p>ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.</p>	<p>1. Опрацювати питання практичного заняття та основні поняття теми, рекомендовану літературу.</p> <p>Законспектувати питання:</p> <p>1. Підходи до профконсультування.</p> <p>2. Довідкові, діагностичні, медичні консультації як види фахової консультації.</p> <p>3. Профконсультаційні «казуси», їх класифікація.</p> <p>4. Характеристика індивідуальних профконсультацій: визначення, методи, умови проведення.</p> <p>5. Етика профконсультаційної роботи.</p> <p>6. Професійні деструкції (стагнації, кризи, конфлікти).</p> <p>7. Психодіагностичний інструментарій професійного консультування.</p>

			<p>8. Презентація на тему «Основні вимоги до роботи профконсультанта та особливостей взаємодії у профконсультації».</p> <p>9. Написати ІНДЗ «Порівняльна характеристика групової та індивідуальної професійної консультації».</p> <p>10. Словник психологічних термінів.</p>
	<p>ТЕМА 5: Психологія професійного самовизначення і самореалізації особистості. <i>(Лекція – 2 год, практичне / семінарське заняття - 2 год.)</i></p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психологічний зміст та співвідношення понять : « професійна орієнтація», «кар'єра», «професійний вибір», «професійне самовизначення», « професійна самоактуалізація», «професійна самореалізація». 2. Психологічна суть, типи та рівні професійного самовизначення. 3. Етапи професійного самовизначення. 4. Теорії професійного самовизначення. 5. Психологічна сутність поняття самореалізація особистості. 6. Потенціал професійної самореалізації. 7. Професійна адаптація та активізація 8. Адаптація як етап профорієнтації. Особливості та завдання профорієнтації. 9. Сутність і види професійної адаптації. 10. Форми управління професійною адаптацією. 11. Сутність і зміст професійної активізації. 12. Методи та форми професійної активізації 	<p>ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.</p> <p>ПР5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проективні методики тощо) психологічного дослідження та технологій психологічної допомоги.</p> <p>ПР8. Презентувати результати власних досліджень усно/письмово для фахівців і нефахівців.</p> <p>ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати питання практичного заняття та основні поняття теми, рекомендовану літературу. Законспектувати питання: 1. Психологічні фактори професійного самовизначення. 2. Психологічна підготовка особистості до прийняття оптимального рішення у професійному самовизначенні. 3. Потреба в самоактуалізації - одна з найвищих потреб людини. 4. <i>Дискусія</i> на теми: «Психологічні проблеми та помилки, пов'язані з вибором професії». «Шляхи підвищення ефективності професійного самовизначення старшокласників» 5. Доповіді /презентації на теми: «Особливості формування професійного самовизначення особистості майбутнього психолога-практика». « Взаємозв'язок типу особистості з її професійним самовизначенням». «Форми та засоби психологічної допомоги особистості у професійному самовизначенні самореалізації». «"Можу", "хочу", "треба" - співвідношення між можливостями, здібностями людини та потребами суспільства». 6. Опрацювати методики: «Анкета вибору професії», «Опитувальник Л.Йовайши», «Опитувальник особистісної орієнтації Джоунса і Крендалла». <p>Оформлені протоколи та висновок</p>

			<p>дослідження студенти вантажать викладачу на спільний Google-диск з підписом</p> <p>Законспектувати питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Організаційно-економічна адаптація. 1. Рекреаційно-побутова адаптація. 2. Соціально-психологічна адаптація. 3. Критерії успішної адаптації 4. Підготувати презентацію «Психорегуляція та профілактика дезадаптиваних ситуацій». 7. Словник психологічних термінів. 8. Пройти тестування
	<p>Змістовий модуль 2.</p> <p>ТЕМА 6: Особистість і професійна діяльність. Професійна мотивація (Лекція – 2 год, практичне / семінарське заняття - 2 год.)</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особистість у системі «людина-професія» Поняття особистості у психології. 2. Поняття «професійно обумовлена особистість» та її структура. 3. Стадії професійного розвитку особистості як суб'єкта діяльності. 4. Кризи професійного розвитку. 5. Поняття мотивації. Класифікація та структура мотивів. 6. Психологічні теорії професійної мотивації. 7. Мотиви вибору професії та професійного навчання. 4. Психологічні основи оптимального вибору професії. 	<p>ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.</p> <p>ПР5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технологій психологічної допомоги.</p> <p>ПР8. Презентувати результати власних досліджень усно/письмово для фахівців і нефхівців.</p> <p>ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати питання практичного заняття та основні поняття теми, рекомендовану літературу. 2. Написати ІНДЗ «Особливості розвитку особистості в процесі оволодіння професією психолога». 3. Причини нормативних криз в професійному розвитку. Доповідь студентів на тему: «Характеристика етапів професійного розвитку і формування особистості в професійній діяльності». 4. Законспектувати питання: <ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика мотивів. 2. Типи та процес мотивації. 3. Психологічний принцип мотивації. 4. Характеристика загальновищезначених змістовних моделей мотивації особистості. 5. Самооцінка як мотив вибору професії. Різновиди самооцінки. 6. Дискусія на тему: «Інтерес як мотив вибору професії». «Обов'язок перед суспільством як мотив вибору професії». Компоненти обов'язку. 7. Опрацювати методика «Мотиви вибору

			<p>професії». Оформлені протоколи та висновки дослідження студенти вантажать викладачу на спільний Google-диск з підписом</p> <p>8. Словник психологічних термінів.</p>
	<p>ТЕМА 7: Психологія професій. Соціально-психологічний аналіз професійної діяльності <i>(Лекція – 2 год, практичне / семінарське заняття - 2 год.)</i></p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Професіографія як наука про професії: предмет, мета та завдання. 2. Ключові поняття професіографії: «професія», «заняття», «спеціальність», 3. «кваліфікація», «професіограма», «психограма». 4. Основні методологічні вимоги до опису професій та методи професіографії. 5. Психологічна сутність та структура професійної діяльності. 6. Взаємозв'язок професійних вимог та індивідуально-психологічних особливостей особистості. 7. Поняття професійної придатності та її складові. 8. Готовність до професійної діяльності та її складові. 9. Професійна мобільність як необхідна умова самореалізації сучасного фахівця. 10. План опису професії. 11. Класифікація професій. 	<p>ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.</p> <p>ПР5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технологій психологічної допомоги.</p> <p>ПР8. Презентувати результати власних досліджень усно/письмово для фахівців і нефхівців.</p> <p>ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати питання практичного заняття та основні поняття теми, рекомендовану літературу. Законспектувати питання: <ol style="list-style-type: none"> 1. Становлення і розвиток професійної ідентичності. 2. Розвиток, деформація і визначення характеристик рівня профпридатності особистості до діяльності. 3. Основні положення, види, рівні, завдання системи визначення професійної придатності. 4. Характеристика основних методичних прийомів психологічного аналізу діяльності. 5. Особливості концепцій аналізу діяльності та професійної придатності особистості. 6. Презентація студентами результатів виконаного самостійного завдання на теми: 7. «Дослідження професійної придатності фахівця з психології». 8. «Психологічні проблеми професійної придатності в системі «людина – людина». 9. «Особливості пізнавальних процесів людини та їх вплив на формування індивідуального стилю діяльності людини». 10. Пройти тестування 11. Виконання методики «Дослідження професійно важливих якостей для професії системи «Людина-Людина». 6. Доповідь студентів щодо виконання самостійного завдання на тему: «Правила та алгоритм складання професіограми та психограми». 12. Презентація професіограм, складених студентами під час самостійної роботи. Професіограма фахівця (фах – за вибором студента) 13. Словник психологічних термінів.

<p>ТЕМА 8: Психодіагностичні методи і прогноз діяльності в системі професійного відбору (Практичне / семінарське заняття - 2 год.)</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проблема прогнозу успішності діяльності за оцінкою здібностей. 2. Етапи розробки системи прогнозу успішності діяльності. 3. Вимоги процедури дослідження до професійно значимих властивостей. 4. Сучасні методи психодіагностики і прогнозу діяльності в професійному відборі. 5. Основні вимоги до класифікації методів психодіагностики професійної придатності. 	<p>ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.</p> <p>ПР5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технологій психологічної допомоги.</p> <p>ПР8. Презентувати результати власних досліджень усно/письмово для фахівців і нефахівців.</p> <p>ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати питання практичного заняття та основні поняття теми, рекомендовану літературу. 2. Презентація студентами результатів виконаного самостійного завдання на тему: «Психодіагностичні методики професійного відбору». 3. Звіт студентів щодо досліджень, самостійно проведених за допомогою методів психодіагностики професійної придатності. 4. Словник психологічних термінів. 5. Пройти тестування
<p>ТЕМА 9: Психологічні засади самореалізації особистості дорослого віку (Лекція – 2 год, практичне / семінарське заняття - 2 год.)</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ресурси професійної самореалізації людини дорослого віку. 2. Психолого-педагогічні чинники та умови професійної самореалізації у період середньої дорослості. 3. Самореалізація як екзистенційна потреба особистості. 	<p>ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати питання практичного заняття та основні поняття теми, рекомендовану літературу. Законспектувати питання: <ol style="list-style-type: none"> 1. Професійна самореалізація особистості як психологічна проблема. 2. Духовний потенціал самореалізації особистості. 3. Способи самореалізації особистості у віці пізньої дорослості. 4. Самостійно дібрати 2-3 наукові статті за темою, що вийшли з друку за останні роки. Зробити анотації на статті. 5. Презентація на теми: <ol style="list-style-type: none"> 1. Психологічні особливості професійної самореалізації жінок/чоловіків – психологів/педагогів. 2. Психологічні основи самореалізації студентів в інтегрованому освітньому середовищі. 3. Психологічні особливості самореалізації особистості в умовах професійної кризи. 6. Підсумкове тестування.

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	-
Практичне заняття	20
Презентація/доповідь	10
Самостійна робота (виконання методик)	30
Тестові завдання https://d-learn.pro/	20
Контрольна робота	10
Виконання ІНДЗ	10
Максимальна кількість балів (залік)	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні									Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Лекції										
Практичні заняття	5	5	5		5		5		10	30
Тестові завдання				10					10	20
Самостійна робота		5	5	5	5	5	5	5	5	40
Контрольна робота								10		10
Залік										100
Всього за тиждень	5	10	5	15	10	5	10	15	25	100

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
-----------------------------------	--

Література:

1. Баріхашвілі І.І., Ворона М.П., Грищенко Г.В., Старіков І.М. Психологічні основи профорієнтації і професійного самовизначення. К. : Професіонал, 2009. 207 с.
2. Вітковська О.І. Професійне самовизначення особистості і практичні аспекти професійної консультації / О.І. Вітковська. – К. : Наук. світ, 2001. – С. 64–74.
3. Гончарова Н.О. Основи професійної орієнтації / За ред. В.Ф. Моргуна. Навчальний посібник. – К. : Видавничий Дім "Слово", 2010. – 168 с.
4. Гончарова Н.О. Основи вибору професії: консультативний тренінг / Н.О. Гончарова. – Полтава : АСМІ, 2007. – 48 с.

5. Гончаренко Т. Профорієнтаційна робота психолога. К. : Шкільний світ, 2007. – 126 с.
6. Готовність учня до профільного навчання / [упоряд.: В. Рибалка / За заг. ред. С. Максименка, О. Главник]. – К. : Мікрос – СВС, 2003. –112с
7. Гладкова В.М. Профорієнтація. Львів: Новий Світ-2000, 2014. 156 с.
- 8.Грабська О.І. Профорієнтаційна робота зі школярами у гімназії / О.І. Грабська // Рідна школа. – 2004. – № 10. – С. 16–17.
9. Державний класифікатор професій ДК 003 – 2005. – К.: Соцінформ, 2005.
10. Діяльна самореалізація особистості в освітньому просторі: монографія / [Колектив авторів: В.В.Бучма, О.В.Гурова, Л.В.Дзюбка та ін.] / за ред. С.Д.Максименка. – Київ: Видавничий Дім «Слово», 2017. – 262 с.
- 11.Довідник професій / [Упорядник Д.О. Закатнов, Н.В. Жемера, М.П. Тименко]. – К. : Видавництво “Українська книга”, 2008.
- 12.Закон України «Про зайнятість населення» від 01.03.1991.
- 13.Закон України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні від 05.02.1993 № 2998.
- 14.Закон України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні» від 21.03.1991 № 21
15. Кожан Т.О. Професійна орієнтація. Навч. посібник. – К.: КНЕУ імені Вадима Гетьмана, 2009. – 255 с.
- 16.Концепція про професійну орієнтацію та професійну підготовку в галузі розвитку людських ресурсів. Конвенція 142 від 04.06.75. Ратифіковано Україною 07.03.1979. 11.
17. Корольчук М.С. Теорія і практика професійного психологічного відбору: Навч. посібник для студ. вищих навч. закл / М.С. Корольчук, В.М. Крайнюк. – К. : Ніка-центр, 2016. – 536 с.
18. Коропецька О. М. Психологічні основи професійної орієнтації та самореалізації особистості. К. : КНТ, 2016. 437 с.
19. Купреєва О.І. Психологічні основи самореалізації студентів в інтегрованому освітньому середовищі: монографія / О.І. Купреєва. — К.: Талком, 2021. — 407 с.
20. Маклаков А.Г. Профессиональный психологический отбор. Теория и практика: Учебник для вузов. – СПб.: Питер, 2008. – 480 с.
21. Методи психодіагностики в системі професійної консультації безробітних / Метод. посібник. Кн. 1.2. – К.: Наук.-метод. центр ІПК ДСЗУ, 2000.
22. Професійна діагностика / Упорядник Т. Гончаренко. – К. , 2004. – 120 с.
23. Професійна орієнтація: Підручник [для студентів] / Єгоров Є., Ігнатович О.М., Кобченко В.В., Литвинова Н.І., Марченко І.Б.; [за ред. О.М. Ігнатович]. – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2014. – 240 с.
- 24.Професіограми і психограми професій: [метод. посіб.]. Кн.9 /Держ.центр зайнятості, Ін-т педагогіки психології проф. освіти АПН України [підгот. В.В.Синявський; відп. за вип. В.С.Скульська].–К.: [б.в.], 2004.–187с.
- 25.Про затвердження Концепції державної системи професійної орієнтації населення: Постанова КМ України від 17.09.2008 р. № 842 // Урядовий кур’єр. – 2008. – № 182.
- 26.Синявський В.В. Професіограми і психограми робітничих професій: [метод. посіб. /В.В.Синявський, Д.В.Гоменюк; АПН України,Ін-т пед. освіти і освіти дорослих, Навч.-наук. Центр проф.-техн.освіти.–К.: Київ. Русь, 2008.–77с.
- 27.Словник-довідник з професійної орієнтації учнів /АПН України,Ін-т проблем виховання АПН України; [уклад. :В.В.Синявський, О.В.Мельник].–К.:Мегапринт,2007.–118 с.
28. Теслюк В. М. Основи профорієнтаційної роботи. К. : Ліра- К, 2017. - 303 с.
- 29.Уніят С. Вибір професії, або задача з багатьма невідомими / С. Уніят, С. Комінко. – Тернопіль : Підручники і посібники, 1997. – 87 с.
30. Шеленкова Н.Л. Психологічні основи профорієнтації. Умань : Візаві, 2011. -230 с.
31. Щербакова І.М. Психодіагностика професійного самовизначення особистості:навч. -метод. посіб./Щербакова І.М.,Стадник Г.А.–Суми: вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2012.–324с.
- 32.Янцур М.С. Практикум з професійної орієнтації і методики профорієнтаційної роботи. К. : Слово, 2012. 215 с.
- 33.Янцур М.С. Професійна орієнтація і методика профорієнтаційної роботи. К.: Слово, 2012.- 463 с.

Інтернет джерела

1. Кириченко В. В. Психологічні основи професійної адаптації та вибору професії : Навчальний посібник / В. В. Кириченко. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2015. http://eprints.zu.edu.ua/14888/1/Кириченко%20В.В.%20Психологічні_основи_профорієнтації.pdf
2. Коропецька О. профорієнтація та профпідбір <http://194.44.152.155/elib/local/3231.pdf>
3. Професійна орієнтація : підручник [для студентів] / Єгорова Є. В., Ігнатович О. М., Кобченко В. В., Литвинова Н. І., Марченко І. Б., Мерзлякова О.Л., Синявський В. В., Татаурова-Осика Г. П., Шевенко А. М. ; [за ред. О. М. Ігнатович]. — Кіровоград : ІмексЛТД, 2014. — 240 с. http://lib.iitta.gov.ua/709764/1/02_2650_Професійна%20орієнтація.pdf

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра клінічної та реабілітаційної психології м. Івано-Франківськ, вул. Т.Шевченка, 57 каб. 501 тел. (0342) 59-60-66 kktrp@pnu.edu.ua
Викладач	
Контактна інформація викладача	

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Вступаючи на цей курс, студенти повинні дотримуватися норм поведінки, прописаних у Положенні про академічну доброчесність у Прикарпатському національному університеті ім. В. Стефаника Положення 1 ➤ Положення про запобігання академічному плагиату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/10/положення-про-запобігання-плагиату-у-ДВНЗ-Прикарпатський-національний-університет-імені-Василя-Стефаника.pdf?fbclid=IwAR2OZ7ieedYbWar3YLAu5arEPfHIWJvA8ahWmpLODcN6M2XRt7GPFip0uT8 Положення 2 ➤ Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/Кодекс.FR12.pdf
Пропуски занять (відпрацювання)	Відвідування лекцій та практичних занять з курсу є обов'язковим, воно забезпечує краще розуміння матеріалу, дає можливість простежити зв'язок між теоретичною інформацією та її прикладним аспектом, сформувати систему знань та ґрунтовно підготуватись до заліку. Відтермінування здачі завдань самостійної роботи, практичних занять у випадках хвороби чи якоїсь іншої вагомості для студента причини може бути дозволене за умови надання необхідної документації (довідки і т.д.) За умови відсутності студента (-ки) на заняттях або ж невчасного виконання завдань студенту пропонується у визначений викладачем день і час (відповідно до розкладу) відпрацювати пропущені аудиторні заняття.

	<p>Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове.</p> <p>Студенти, які вивчають дисципліну «Основи профорієнтації та самореалізації особистості» зобов'язані відпрацювати заняття/невиконаний обсяг робіт, а саме: усно передати пропущену тему, виконати практичні завдання, самостійну роботу (виконання методик та оформлення до них протоколу дослідження), написати анотацію до статей, написати ІНДЗ, законспектувати вказану літературу, виконати поточні та підсумкові тестові завдання (на платформі дистанційного навчання).</p> <p>Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, виконують всі завдання згідно вимог.</p>
Виконання завдань пізніше встановленого терміну	<p>Роботи повинні бути виконані й представлені студентом у встановлений час консультацій або протягом тижня КСР, при цьому не пізніше ніж за 1 тиждень до завершення вивчення навчального курсу групою. Студенти, які не виконали практичні завдання, тести, завдання самостійної роботи вчасно, повинні їх виконати, однак оцінка при цьому буде знижена відповідно до розроблених критеріїв.</p> <p>У випадку незадовільного виконання завдань, виявів недобропорядної поведінки, академічної недоброчесності (списування), викладач пропонує студентів (-ці) повторно виконати необхідний вид роботи, а пред'явлені студентом завдання не зараховуються.</p>
Невідповідна поведінка під час занять	<p>Неприйнятним для студентів Університету є: порушення норм моралі, що включає негідну поведінку; запізнення або пропуски навчальних занять чи без поважної на то причини; вчинення дій, що перешкоджають здійсненню навчального процесу; порушення академічної доброчесності; недопустимо користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (крім випадків, передбачених навчальним планом та методичними рекомендаціями викладача).</p>
Додаткові бали	<p>При бажанні студента підвищити підсумкову оцінку пропонується виконання індивідуального завдання або завдань в тестовій формі.</p>
Неформальна освіта	<p>Можливість зарахування результатів неформальної освіти здійснюється згідно Положення https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/02/neformalna_osvita.pdf</p>

Викладач